

De familie Kenes

1) De grafkelder

Op het kerkhof van Meensel bevindt zich een grafkelder, met een plakkaat die het volgende vermeldt :

Beste bezoeker,

Deze grafkelder werd gebouwd omstreeks het jaar 1810, en hoort toe aan de toenmalige familie KENES - HEPS.

Oorspronkelijk stond er tot ± 1950 een drie meter hoog zijnde stenen kruisbeeld op deze grafkelder. Het kruisbeeld was een opeenstapeling van arduinen rotsblokken zoals deze die nog steeds de buitenbouw van de grafkelder vormen.

De onderbouw waarop deze rotsblokken rusten, vormt het plafond van de grafkelder en is destijds gebouwd in een nog steeds prachtig bewaarde boogstijlkonstruktie.

De totale ondergrondse oppervlakte van de kelder bedraagt ± 36 m² waarvan de binnenruimte 22 nissen bevat.

In 9 nissen werden destijds de lichamen opgeborgen van nl:

- Dhr. KENES HENRICUS :
destijds borgmeester van Meensel - Kiezeghem, advocaat en bouwheer van deze grafkelder.
- Mevr. HEPS MARIA ELIZABETH :
zijn echtgenote, alsook ZES van hun KINDEREN

De namen van deze overledenen staan sierlijk gebeiteld in drie arduinen grondplaten, omringd door een prachtig bewaarde mozaïekvloer. In 1931 werd na 150 jaar Burgemeesterschap in hun bezit hebbende, als laatste, de enige, en langst overlevende van de familie KENES in deze kelder bijgeplaatst nl.

KENES HENRICUS AUGUSTUS, in Meensel - Kiezegem beter gekend als "Meneer Gust"
Hij was trouwens ook advocaat.

Tijdens W.O. II fungeerde de grafkelder al eens als schuilplaats, nadien ook als een speelloord voor plaatselijke bengels, waardoor omstreeks 1950 de toegang tot de grafkelder werd afgesloten door middel van een grote arduinen plaat.

In 1996 stortte deze arduinen plaat gedeeltelijk in, waardoor de gemeentelijke overheid besloot om samen met de renovatie van de plaatselijke begraafplaats, ook de grafkelder te renoveren. Zo kon deze in 1998 opnieuw worden opengesteld.

Door renovatie van de grafkelder, het opzoeken van zijn stille verleden, het samenstellen van de stamboom van deze niet onvoornamse familie Kenes in de geschiedenis van Meensel - Kiezegem, dankt in de toekomst deze grafkelder: "zijn mysterieuze bestaan;

onder het ranke silhouet van de spitse toren,
met hoog daarboven,
het waakzame oog van de kraaiende haan".

De plakkaat vermeldt dat de grafkelder in 1810 werd gebouwd.

In het "Délibératie Régister van den Kerk-Fabriek Raed" is echter terug te vinden dat deze grafkelder moet dateren van omstreeks 1844. In een brief van Burgemeester Kenes, dd "28 junius 1844" aan het kerkfabriek, vraagt hij om een grafkelder te mogen bouwen. Op 5 juli 1844 werd dit besproken in het kerkfabriek. Een laatste brief, dd 26 juli 1844, vermeldt de goedkeuring. Zie de brief en de verslagen hieronder....de originelen en een uitgetikte versie.

Handwritten document page 1, titled "Verslag". The text discusses the construction of a burial vault in 1810 and mentions the church council's deliberations. It is signed by J. P. Jansen and J. J. Jansen.

-1- (verslag)

Handwritten document page 2, titled "Verslag". The text continues the discussion of the burial vault and mentions the church council's deliberations. It is signed by J. P. Jansen and J. J. Jansen.

-1 & 2- (verslag)

Handwritten document page 3, titled "Verslag". The text continues the discussion of the burial vault and mentions the church council's deliberations. It is signed by J. P. Jansen and J. J. Jansen.

-2 & 3- (verslag)

Handwritten document page 3, titled "Verslag". The text continues the discussion of the burial vault and mentions the church council's deliberations. It is signed by J. P. Jansen and J. J. Jansen.

-3- (verslag)

Handwritten document page 4, titled "Brief". The text is a letter from the Mayor to the church council, dated June 28, 1844, requesting the construction of a burial vault. It is signed by the Mayor.

-4- (brief)

-1- (verslag)

Aan den fabriekraed van de kerk van Meensel

Mijne Heeren,

Den ondergeteekenden Henricus Kenes, Borgemeester der gemeente Meensel-Kieseghem, wenshende op het kerkhof van Meensel, zoo voor hem als voor zijne familie, eene gereserveerde begraafplaats te bekoomen, ten zijden der kerk, in den hoek tusschen de kerk en de sacristijn daer alwaar wijlen zijnen zoon, den Heer Paulus Jozephus Amandus Kenes, begraven is en bevindt een praelgraf ter gedenkenis Van en zelfden, op te rigten, met instelling van jaargetijden, heeft De eer aen de kerken raed voor te stellen het geene volgt Den ondergeteekenden zal, ten zijnen koste, doen maeken en voor altijd, Zoo door hem als door zijne afstammelingen of erfgenaemen, onderhouden Een ijzere traliewerk / grille / omvattende de gevraagde plaats, aangeteekend

Op het nevensgaende plan met de letter A, hebbende drij meters op elke Zijde, het gezegd tralieswerk, ter hoogte van eenen meter zeventig centimeters

Berustende op een ***brij in blauwen arduynsteen van 60 centimeters Hoog, dus samen ter hoogte van twee meters dertig centimeters, steunende In eenen pilaar a. en twee halve pilstares b. en c. van de zelve hoogte Insgelijks een blauwen arduyn, buytenwaards in den kerkmuur Eenen grafnaeldvormigen zerk en in de gereserveerde plaats, een praelgraf Naer g***** van den verloorer.

Om deze vergunning te bekoomen stelt hij voor af te staen, ten voordeele van Het kerkfabriek, een perceelland gelegen onder Meensel ter plaats genaamd Den steenpoel, groot drij en dertig aren tachtig centiaren, Sie C N194 van het cadaster, regnoten den uitweg aan den Heer de Schrijmaeker zuyd En west en de beek noord, hebbende eene koopweerde zes honderd francs En eene jaerlijksche haersom van twintig francs, op last van twee Eeuwigduerende jaargetijden, bestaende uyt twee gezongen missen met orgel, Voor de ondergeteekenden en zijne overledene familie, beginnende een Jaer naer zijn overlijden, het kerkfabriek zal in vollen eigendom treden Van gezegd perceel land met het **** van den act over deze vergunning Zoo nochtans dat den ondergeteekenden daer aen het vrugtgebruik zal Behouden, zijn leven geduerende zig verbindende van geduerende dientijd Aen het kerkfabriek voormeld te betaelen tien francs 's jaers, op last Van te doen celebreeeren een jaergetijde, bestaende uyt eene gezongen mis Met orgel, alle jaeren tot aan zijnen sterfdag, tot laefenis der ziel van Wijlen zijnen zoon de Heer Paulus Jozephus Amandus Kenes voormeld In zijn leven theologant in het aerdsbisschoppelijk seminarie van Mechelen

Alle onkosten voordspruyten uyt deeze vergunning, zullen door den Ondergeteekende alleen worden gedreagen.

Den vertoonder durft verhoopen dat den kerkenraed ****zijn Voorstel zal goedkeuren en aanneemen en den zelfden met eene gunstige Beraedslaging, wel zal willen onderwerpen aen de goedkeuring der Geestelijke en burgerlijke overheden.

Meensel-Kieseghem de 28 junius 1844 /: ***** doende

H Kenes B.G.M

-2- (verslag)

Den fabriekraed der kerk van Meensel

Gezien de vraag door Mijner Henricus Kenes borgemeester dezer Gemeente, ten eynde te bekomen de vergunning van een gereserveerde Begraefplaats voor hem en zijne familie, op ons kerkhof, ten zuyden Der kerk, in den hoek van de kerk en de sacristij ter groote van negen Centiaren zijnde eenen vierkant van drij meters op de zijde om die te Omtrekken met een ijzeren tralie, berustende op eenen blauwen arduyn****

En steunende in drij dergelijke pilstares, te plaetsen in drij hoeken Volgens het nevensgaende plan, met plaetsing van eenen zerk in den Kerkmuur buytenwaards, en opregting van een praelgraf.

Gezien het decreet van en 3 december 1809

Overweegende dat de aanbieding van het perceel land, groot 33 are 80 centiaren, ter bekoming van die vergunning, op last van twee eeuwige Duerende jaergetijden, bestaende uyt twee gezongen missen met orgel, Klaarblijkelijk voordeling is aan het kerkfabriek, door dien zulks een jaerlijks gewin van 10 a 13 francs aen het zelve zal opleveren overwegende dat de uytgesterktheyd van het kerkhof dus danig is, dat deze vergunning eenige de minste belemmering te wege konne brengen. Is van gevaelen dat er reden bestaet aan de gedaene aanvraag, toe te stemmen

Met aanvaerding van het perceel land voormeld op de last hier boven Uytgedrukt.

Het tegenwoordig zal ter goedkeuring gezonden worden van zijnen Eminentie Den cardinael aartsbisschop van Mechelen, saemen met de vraag En het plan voormeld, en daerna aen de competente burgerlijke Overheden.

gedaen te Meensel-Kieseghem, den 5 july 1844

den fabriekraed voormeld

G Pulinckx, pastoor (Gulielmus)

M Siemons (Matheus Simons)

M Torbeyns (Maximilianus)

L Janssens (Leander)

-3- (veslag)

Meensel-Kieseghem, den 15 julius 1844

Mijne heeren,

Om te voldoen aen hetgeen voorgeschreven is bij het Decreet
Van den 23 prairial XII wegens de vergunning van
Gereserveerde begraefplaatsen op de kerkhoven, heb ik de eer
U te berigten dat ik om de begraefplaats te bekomen, gevraagd
Bij mijnen brief van 28 juni LL. mij verpligte van uyt te betalen
Aen den armen der parochie van Meensel eene somme van 70 a
80 francs welke somme zal uytgedeeld worden op den dag
Mijner uytvaerd, het zij in geld, het zij in graen volgens goedunken
Dat ik mij tevens verpligte van op gemeld tijdstip aen de gemeynte
Te doen uyt te betaelen eene somme van 50 a 60 francs
Gelieft den tegenwoordigen brief aen mijnen bovengemelden van
Den 28 juni te hechten en te aenveerden
De verzekering mijner waerachting
ul DW Dienaer
H Kenes B.G.M

-4- (brief)

Het Bureau van Weldaedigheyd van Meensel
Kieseghem

Gezien den voorstel gedaen door deze heer Henricus
Kenes Borgemester deezer Gemeynthe, bij zijnen brief
Van den 18 deezer maend, van ten eynde eene gereser
Serveerde begraefplaats te bekomen voor hem en zijn
Familie op het kerkhof van Meensel onder ander
Aen de Armen der zelve wijk tijdens zijne uytvaerd
Te doen uytdeelen zeventig a tachtig francs
Het zij in geld het zij in graen
Gezien de goedkeuring daer aen verleend door
***** Cardinael Aertsbisschop
Van Mechelen.
Overwegende dat deezer voorstel in evenredigheyd
Der gevraagde vergunning zeer midvaerdig is
Heeft goedgevonden van den gemelden voorstel
Te aenvaerden alles onder goedkeuring den gemeynte (?)
En hogere overheden
Aldus gedaen in zitting te Meensel Kieseghem
Den 26 July 1844

Het bureau van Weldaedigheyd

/get/ G Pulinckx Pastoor

M Torbeyns

L Janssens

A Janssens

Conforme à la délibération

***** à la députation

In zijn brief, vraagt Kenes om de grafkelder tegen de kerk te mogen aanbouwen: "... van een gereserveerde Begraefplaats voor hem en zijne familie, op ons kerkhof, ten zuyden Der kerk, in den hoek van de kerk en de sacristij..."

In de geschriften van E.H. Sloots, 'Ex Historia', is hierover het volgende vermeld: "... 1844 – Bij schrijven van 28 Juni 1844 vroeg de heer Henri Kenes, Burgemeester toestemming om voor zijne familie ene gereserveerde begraafplaats te mogen inrichten op het kerkhof; zijn keuze viel op den hoek begrensd door de muur van en kerk en sacristie waar kort te voren zijn zoon P. Jos. Amandus Kenes, theologant in Mechelen reeds begraven was (+ 26-3-'44). Als tegenprestatie biedt mr. Kenes aan de kerk van Meensel een perceel grond groot 33.80 are op last van twee gezongen jaargetijden. Partijen kwamen overeen en de familiebegraafplaats kwam tot stand. (Reg. Beraadsl. 1944) ± 1880-85 – Later heeft de familie Kenes een nieuw en rijk familiegraf gebouwd op eigen grond met en met het bestaande kerkhof verenigd...."

→ Dus de 1ste grafkelder was gebouwd in de hoek van de kerk & de sacristie !

De grond, sectie C Nr 194, waarvan sprake in hogervermelde verslagen, werd door Kenes geschonken in ruil om deze grafkelder te mogen bouwen. Deze grond bevond zich in de Keelstraat.. zie volgende uitleg en kaart :

- “...een parcelland gelegen onder Meensel ter plaets genaemd den steenpoel, groot drij en dertig aren tachtig centiaren, Sie C N 194 van het cadaster, regnoten den veldweg , ook den Heer de Schrijmaeker zuyd en west en de beek noord...”
- Volgens : “Oorspronkelijke Kadastrale Legger of Alfabetische Lyst der Grondeigenare, met omschryving derzelve Ongebouwde en Gebouwde Vaste Eigendommen; strekkende tot grondslag der jaerlijkse vaststelling van het belastbaar inkomen aan de grondbelasting onderhevig” (1865)
- Eigenaar: Kenes Henricus, burgemeester, Meensel
- Ligt enerzijds tegen de weg en een beek
- En anderzijds tegen de grond van Carolus Deschrymaekers de Dormael , Leuven

Rond de grafkelder stonden oorspronkelijk 4 ijzeren kandelaars of vuurpotten met geschilderde (?) vlam; deze staan nu rond het erekerkhof, gelegen achter deze grafkelder. Deze 'vlam' is ook terug te vinden op het ijzeren hekken voor het huis van Kenes.

Het ijzeren hekwerk is nog terug te vinden in de nabije omgeving (Heibosstraat). Het oorspronkelijke stenen kruis, dat op de grafkelder stond, zou tijdens een onweer kapot gebliksemd zijn in de jaren '50.

Op onderstaande oude foto's is de grafkelder nog in zijn oude glorie te zien:

Bronnen :

- “Délibération Régister van den Kerk-Fabriek Raed”
- Kaart van C.J. Popp
- Brochure “Open monumentendag 1993”
- Le livre d'or de L'Ordre de Léopold en de La Croix de Fer, Bruxelles, Ed.Ch. Lelong, 1858”, blz 264
- Interviews : Guy Hendrickx, Theo Craeninckx, Alfons Stas, Marcel Van Goidsenhoven, Francois Loddewijkx, Marie-Lou Loddewijkx, Jef De Bruyn, Jean Daenen, Josée De Bruyn
- Journal des Juges de Paix, de Leurs Suppléants, des Officiers du Ministère ... 1903 - Pagina 368
- Ministerieel besluit houdende bescherming als monument, stads- en dorpsgezicht', dd 28 oktober 1999,
- Almanach royal officiel de Belgique, 1845
- 'Almanach de Bruxelles ou tableau de l'Organisation du gouvernement et des autorités constituées de l'empire Français pour l'an XIII', 1805
- <http://gis.vlaamsbrabant.be/webgis/bin/view/AtlasBuurtwegen>
- L'Almanach de l'an 13
- Ex-Historia, E.H. Sloots, pastoor Meensel